

Motion till riksdagen

1987/88:Jo527

av Alf Svensson (c)

om djurhållningen

Debatten om husdjurens förhållanden har varit intensiv under förra året. "Prima kött från fria kalkoner", "Fläsk från glada grisar som i sin livstid strövat fritt på ängen", "Ägg från frilevande höns" har blivit försäljningsargument.

Konsumenternas engagemang i debatten visar att långt ifrån alla är tillfreds med de nuvarande förhållandena. Regeringen, riksdagen och konsumentdelegationen kräver av det svenska jordbruket att livsmedel ska produceras till låga priser. Detta är en rimlig ambition, som står i överensstämmelse med konsumenternas och folkhushållets intressen. Den faktiska utvecklingen ger emellertid många exempel på att de ekonomiska rationalitetsprinciperna går före hänsyn till etiska minimikrav och miljöhänsyn i djurhållningen. Dessutom visar exemplet ovan att konsumenterna mer och mer efterfrågar biologisk kvalitet i livsmedelsproduktionen.

Den storskaliga animalieproduktionen har ökat sårbarheten i livsmedelsförsörjningen och bidragit till att ett stort antal arbetstillfällen på landsbygden gått förlorade. Rimligtvis borde omtanken om såväl människor, djur och natur gå före snävt företagsekonomiska hänsyn.

Jordbruksdepartementets rapport om hälsoläget i slaktkycklingsproduktionen visar att förhållandena inte är tillfredsställande. Skador uppkommer på kycklingarna vid transport mellan uppfödningplats och slakteri. Uppfödningssfasens sista sju till tio dagar är kritiska för slaktkycklingarna. Den mindre goda miljön som tidvis kan förekomma medför hälsostörningar och lidande för djuren.

Det är angeläget att den snabba utvecklingen mot allt mer fabriksmässiga förhållanden i djurhållningen bryts. Samhället borde utnyttja de styrmedel som står till buds för att kanalisera konsumenternas nya preferenser, som obestriddligen inkluderar djurens rätt till en bra miljö utan onödigt lidande.

När det gäller animalieproduktionen är det viktigt att jordbruksförhandlingarna inriktas på att ge producenterna faktiska möjligheter att uppfylla de krav som konsumenterna ställer. En positiv utveckling är frivilliga överenskommelser om samverkan som träffats mellan Lantbrukarnas riksförbund, Landsorganisationen och Koooperativa förbundet för att öka matkvaliteten, förbättra distributionen, öka den lokala upphandlingen, förbättra utbildningen om mat och kvalitet etc.

Utöver de frivilliga överenskommelserna måste djurskyddslagstiftning-

en också inriktas på biologiskt inriktade produktionsmetoder. När riksdagen under våren ska fatta beslut om ny djurskyddslag bör den vara så utformad att klara etiska riktlinjer kan tillämpas som utesluter att krav på lönsamhet och rationalitet går ut över djurens hälsa och välbefinnande. Den bör också klargöra etiska principer för den biotekniska och genetiska forskningen.

Även om sambandet mellan djurhälsa, livsmedelskvalitet och produktionsformer ännu inte är tillräckligt utforskade borde den nya djurskyddslagstiftningen skärpa kraven mellan areal och antalet djur, så att djurhållningen i princip uttrycks i en relation i antalet djur per hektar.

Hemställan

Med stöd av det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att skolans undervisning i högre grad än hittills skall betona läroplanens krav på att eleverna skall göras medvetna om människans ansvar för sin och kommande generationers livsmiljö och väcka deras respekt för allt levande,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att lantbruksstyrelsen uppmanar veterinärer, husdjurskonsulenter och lantbrukslärare, att som rådgivare verka för att animalieproduktionen inriktas på djurvänligare metoder,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att lantbruksstyrelsen får utarbeta direktiv för djuruppfödningen så att djurens beteendemässiga krav bättre uppfylls så att tillgång på ljus, frisk luft, rent vatten och rejält utrymme garanteras,
4. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ny djurskyddslagstiftning i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 26 januari 1988

Alf Svensson (c)

Mot. 1987/88
Jo527